

Előfizetési árak:

Egész évre	-----	12 ft
Félévre	-----	6 "
Negyedévre	-----	3 "
Egy hóra	-----	1 "

— Egyes szám 4 kr. —

Kiadóhivatal:
Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
munkáinak vonatkozó felszo-
lamások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi Iroda:
Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-6 szám,
hová a lap szellemi részét, illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

A délvidéki színi szövetkezet.

Nagybecskerek, márczius 19.

(X) Beteg gyermek van a mi vidékünkön. Nagyon beteg. A bába már irt is az egyik orvosnak, kinek gyógykezelésében feltétlenül megbizik, hogy használjon fel minden eszközt, nehogy rámenjen a szegény kicsike.

Az orvos — kit különben Seemayer Jánosnak hívnak, s ki foglalkozására nézve Versecz városának polgármestere, — megtette a magáét. S a derék polgármester fáradságát siker koronázta, a gyermek jobban lett, most pedig elküldték levegőt változtatni, Fehértemplomnak Abbaziára emtékeztető kék ege alá.

De önök kérdezik: ki az a gyermek, kinek állapotával vezérzikkelyben foglalkoznak? Nem követünk el indiszkréciót, ha megmondjuk, hogy a „Délvidéki színi szövetkezet”. Sajnos, hogy ez a kisdéd, melynek születését a délvidék lelkes magyarjai oly őszinte örömmel fogadták, másfél év után oda jutott, hogy az orvosoknak ránczba vont homlokkal kell most betegyánál állnia. De hát így áll a dolog, — s bár szívből óhajtjuk, hogy rossz próféták legyenek a kérdésben — mire a kis oláh leányok az első szerény ibolyát kínálják a kevésbé szerény művésznők oldalán lépkedő fehértemplomi udvarlónak, addigra alighanem kiadják a gyászjelentést, melyben a délvidéki színi kerület városai szomorodott szívvel tudatják, hogy dédelgetett gyermekük jobb létre szenderült.

Ime ismét egyik klaszikus példája a sokat emlegetett szalmatüznök. Mi azonban nem elégszünk meg ezen, a magyarságot megszegyénítő ténynek konstataálásával, hanem kötelességünknek tartjuk a magyar színészet ezen bukásának okát kutatni s ezzel kapcsolatban rámutatni azon eszközökre, melyekkel nézetünk szerint a jelenlegi állapoton segíteni lehetne.

Fejlett közlekedési eszközeink, melyek következtében mozgékonyabbak lettek a vidék intelligens elemei, hozzák maguk-

kal, hogy igényeink mindig magasabbak lesznek s így ma oda jutottunk, hogy a vidéki társulatok naponta kénytelenek az összehasonlítást elszüvenedni a fővárosi színházakkal. Hogy ez az összehasonlítás nem válik a vidéki Thalia előnyére, ezt mondanunk sem kell. Lassankint aztán bizonyos ellenszenv gyökerezett meg a vidéki közönségben, mely sehogy sem akarja a színészeknek a bizalmat előlegezni, s őket elnézéssel bírálni, hanem bizonyos rosszindulattal megy — ha megy — a színházba s ott könyörtelen kritikát gyakorol azon a színészen, ki nem szentelhet egy-egy szerepének heteket, miként nagyvárosi kollegája, hanem ma „Bánkban”-ban, holnap „Nebántsvirág”-ban, holnapután „Faluroszszá”-ban, negyedik nap pedig „Madame sans gêne”-ben kénytelen játszani. Ezt a nehéz állapotot, mely a vidéki színészre ólomsúlyként nehezkedik, a melyen azonban sem fényes bérlet, sem államsegély nem segíthet, mert hiszen az a vidéki színészet lényegében gyökerezik, kellene szem előtt tartani s akkor egészen más szemmel néznék azt a szegény színészt, ki — mellesleg legyen mondva, gyakorlatosan épült színházakban — dideregve kénytelen nap-nap mellett keserü kenyerét a „világot jelentő deszkákon” megkeresni.

Ezzel azonban távolról sem akarjuk azt mondani, hogy csak a közönség oka annak, hogy a színi kerület nem bizonyult életképesnek. Peccatur intra muros et extra. Az első évben einézőbbek voltunk, mert tekintettel kellett lennünk a kezdet nehézségeire. De mikor a színi szövetkezet társulata egy őszi és egy tavaszi idényt bevégzett igen tisztes erkölcsi és anyagi sikerrel, elvárhatuk volna, hogy az igazgató egy jól összetanult, teljes ensemble-lal köszöntsön be hozzánk ősze. S ime eljött egy egészen új társulat, mely ismét csak a közönség szeme láttára tanult és szokott össze, melyet folyton pótolni és restaurálni kellett, s mely e ki-

sérletezés közben eljátszotta a közönség rokonszenvét. I y volt ez Becskereken, ahol elég szerencsétlenül megkezdtek a szezon, hasonlóan Lugoson, Verseczen már a hivatalos apparatust is mozgásba kellett hozatni, hogy kikerüljön az uti költség, s ha hinni lehet a Fehértemplomból kiszivárgott híreknek, ott is aligha lesz jobb dolguk Fürediéknek.

Nagy baj az, mint mindig nagy bajnak tartjuk azt, ha e vidéken, hol a magyarságnak annyi nyílt és titkos ellensége vicsořitja fogait kulturális intézményeinkre, csorba esik egy magyar ügyön.

Nem szeretnénk félreértetni. Nem nagy társulatokról álmodozunk mi, amilyeneket Kolozsvar, Szeged, Temesvár engedhetnek meg maguknak. Megelégszünk mi a kicsivel is, de az jól legyen összetanulva és nyujtszon, ha nem is művészni nivón álló, de kerek előadásokat, melyben a színészek tudják szerepeiket, az énekesek pedig nem hangrokkantak. S hogy ez lehetséges legyen, szorítsa az igazgató a tagjait arra, hogy például a drámai személyzet az operettet ne nézze a páholyból, hanem mint a német társulatoknál láthatja, mindnyájan közreműködjenek abban, hogy az előadás minél jobb legyen, hogy a hallgatóság mindazzal az illúzióval élvezze a darabot, melynek felkeltése az adott viszonyok között lehetséges.

Nem folytatjuk a részleteket, mert azok megbeszélésére szük egy újságcikk, hanem az eddig tapasztaltak után meg akarunk felteni arra a kérdésre, vajjon mai összeállításában életképes-e a délvidéki színi szövetkezet vagy sem.

Nézetünk szerint nem. Annak az öt városnak, mely jelenleg a színi szövetkezet képezi, sokkal különbözőbb igényű és számú közönsége van, semhogy egy és ugyanaz a társulat kielégíthetné igényét. Hozzájárul még az, — és erről a szövetkezet ügyeinek megbeszélésénél sohaem szabad megfeledkeznünk, — hogy első rendű tagokat sohasem fog sikerülni az

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

Az első és utolsó csók.

— Spanyol legenda. —

Toledo békés lakói már rég bezárták ósdi házaik kapuit; a székesegyház harangja az est elérkezését hirdette s a kaszárnyává alakított Alcazar-templom tornyáról elhangzott az esti takerülő utolsó kúrhangja is.

Az éj sötétén s sordonan köszöntött be; az eget átomsszürke felhők borították; a szél, mely a szük, görbe utcákban megszorult, ide oda hajtotta a szent képek előtt a lámpák lángjait s nyikorogva forgatta a szélkakasokat a tornyok csucsain.

Mintegy tíz tizenkét fiatal tiszt tartott a félig romba dőlt kolostor felé, hol már türelmetlenül várta őket házigazdájuk. Nehány halk hangon váltott szó után beléptek a templomba melynek homályával egy lámpa gyér világa küzdött.

„Lelkemre! szólt az egyik vendég, körültekintve, — ez a hely a lehető legalkalmatlabb mulatságra.”

— „Valóban, morda a másik — ide hivtál, hogy bemutass bennünket, miként ígérted, szíved hölgyének s ime alig látja az ember a saját kezefejét is.”

— „És minderefelett olyan hideg van, hogy az ember azt hinné, Szibériában van.” — toldotta hozzá a harmadik, őszébb huzva magán köpenyét.

— „Türelem uraim, türelem! szakította ébe a házigazda, — mindenről van gondos-

kodva.” S aztán megparancsolta legényének, hogy tüzet gyujtszon.

A legény csakhamar hatalmas máglyát hordott össze a templompadok s falborítékok drága fametszet-éktiményeiből s alagyujtva, a fellobogó hatalmas láng egyszerre bevilágította a templom minden zegét zugát.

A kapitány, aki a házi gazda szerepét szál-lásán époly ünnepélyes komolysággal adta, mintha saját házában volna, vendégeihez fordulva mondá:

— „Ha úgy tetszik, menjünk az ebédlőbe.”

Bajtársai, akik a legnagyobb komolyságot erőltették magukra, tréfás meghajlással követték a felhívást s megindultak az ünnepély rendező-jének kalauzolása mellett a főképőlna felé. Mikor a főbejárat lépcsőjéhez értek, a házi gazda egy szempillantásig megállott s a kőszirra mutatva, szeretett udvariassággal mondá:

— „Van szerencsém, önöket szívem hölgyének bemutatni. Azt hiszem, egy véleményen vannak velem, hogy szépségét nem túloztam.”

A tiszték oda tekintettek s önkénytelenül a bámulat kiáltása tört ki ajkukról.

S valóban, a fekete márvánnyal burkolt szobor mélyében, összetett kézzel, az oltár felé fordított szecszal, imazsámojóm térdelő hölgy szobrát pillantották meg, a mely oly szép volt, hogy hasznoló nég s ha-em keült ki szobrász keze alól s a képelet nem volna képes magasabb szépséget festeni.

— „Csakugyan olyan, mint az angyal!” — kiáltá a egyik.

— „Kár, hogy csak márvány!” — szólt a másik.

— „Kétségtelen, hogy már maga a gondolat, hogy ily nő közelében lehet valaki, elég lehet, hogy az ember egész éjjel ne tudja a szemét behunyni.”

— És tudja ön, kicsoda az a hölgy? — kérdezték a szobor bámulói a kapitányt, aki diadala tudatában önelégületlen mosolygott.

— „Őszeszédtem csekély deák tudományomat s nagy fáradsággal sikerült a siriratból annyit kibetűznöm, hogy a siremlék egy előbbkelő, híres kasztíliai vitéz, aki egykoron nagy hadvezérral együtt küzdött volt. Nevét elfeledtem, de nejjének, akit itt látnak önök, donna Elvira de Castanneda a neve s lelkiemre, ha a szobor hasonló az eredetihez, bizonyára leghiresebb szépsége volt korának.”

E rövid bevezetés után a vendégek el kezdtek felnyitogatni a butellákat s mikor elhelyezkedtek a tűz körül, kézről-kézre járt a serleg.

Minél szorgalmasabban s minél gyakrabban megteltek a serlegek, minél inkább a fájukba szállott a mulatóknak a csillogó champagner ereje, annál inkább emelkedett a vig hangulat s annál zajosabb let a társalgás.

A kapitány ivott szó nélkül, — mintegy kétségbeesett s egy pillanatra sem vette le tekintetét donna Elvira szobráról.

Mintha a márványszobrot, melyet a bizonytalan ködön keresztül, mit a részegség vont szemé elé, vörös tűzfény világítaná meg; néha az mintha való, élő nővé változnék; mintha imára nyitná ajkait; mintha keble sóhaj- s zokogástól emelkednék; mintha jobban összeszorítaná a kezzeit; mintha arca megélnékülne s végül mintha

igazgatónak szerződteni, mert a jobb színész és főleg énekes még a legmagasabb fizetésért sem vállalkozik arra, hogy egy szezonban ötezr szedje fel a sátorfáját. Ez a körülmény, valamint az a szomorú tény, hogy a szini szövetkezet társulata ez idén minden egyes városban deficittel dolgozott, késztetett minket arra, hogy rámutassunk a jelenlegi szövetkezet tarthatatlan voltára, és felvessük azt a kérdést: vajjon Nagybecskerek városának s ezzel együtt Torontál vármegye szini viszonyainak rendezését nem-e más úton érhetnők el.

Városi közgyűlés.

Nagybecskerek, márczius 19.

Komor unalom ült a tegnapi közgyűlésre „összesereglett“ városatyák többé-kevésbé érdekes arcaival s ebbe a sötéttségbe, melyet körülömben a tárgyszerűség sejteti engedett, sem a komoly harag, sem a derült humor egyetlenegy sugara sem világított be. Hiszen össze-vissza is csak egy 230 ezer forintos kölcsön felvételéről volt szó, mi az ahhoz képest, ha tessék azt, egy irnokot kellene választani. Ebben az utóbbi esetben bizonyára zsúfolt teremről és érdekfeszítő titkos szavazásról referálhatnánk, mert — a személyi kérdések mindenek előtt.

A gyűlés érdekesebb momentumai közé tartozott Marinkovits János v. k. interpellációja, ki egy iparosnál könnyen érthető kíváncsisággal érdeklődött a vásártér ügye iránt. A városi ügyész jogi szempontból felelt az interpellációnak, kifejevén a kisajátítási eljárás részleteit. Nem véltünk tévedni, ha azt állítjuk, hogy iparosaink ezen részletek iránt velünk és sokakkal együtt nem viseltetnek valami különös érdeklődéssel, de hogy a vásártér ügyének már végre valahára el kellene dölnie (sőt talán már kellett volna is) az bizonyos. Valamiképp ideje volna a városháza felépítéséről is komolyan beszélni, ha csakugyan új városházában akarjuk az ország ezer éves fennállását megülni. Azzal a tegnapi határozattal, hogy a felépítendő városházának terveit kiállítjuk a millenniumon, ez iránt megtettük az első lépést. Mikor fognak ezen terv realizálásáról gondoskodni, annak eldöntése a jövőnek van fenntartva.

A közgyűlés részletes tudósítását az alábbiakban közöljük:

Enök: Krsztics János polgármester.
Jegyző: dr. Perisits Zoltán főjegyző.

Jelen voltak: Gran Jean József dr., ügyész, Mattanovich György, jegyző, Pánits Dániel, jegyző, Mencer Izidor dr., orvos, Hauszladen Mátyás, Anna János, Benkovits Mihály, Benkóczy Illés, Berberszky Döme, Bogdanov János, Brájer Lajos dr., Czvejanov Lyubomir, Delfel Gáspár, Delfel József, Fuchs Sándor, Grubacski Sándor, Gligorovits János, Haidgger Ödön, Hof Nándor, Jokly

epirulna az istenkisértő, helyén nem levő látványtól.

A tisztek, akiknek feltűnt bajtársuk halgatója, felrúgták néma elragadtatásból s serleget nyujtva feléje, kiáltották:

— „Előre bajtárs! mondjon egy felkészülést, mert hiszen csak ön van hátra, aki még egész éjjel nem emelte serlegét.“

A fiatal kapitány feugrott, kezébe vette serlegét s a vitéz szobrával, aki donna Elvira mellett térdelt, erősen szembe nézve, szólott:

— „Poharamat emelem a császár egészségéért, iszom fegyvereinek sikerére; hálát mondok érte, hogy Kasztília szívébe hatolhatunk s egy cerinolai győző nejenek a saját sírján udvarolhatunk!“

A tisztek dörgő éljenzéssel fogadták a pohárköszöntőt s a kapitány ingadozva, néhány lépést tett a sir felé.

— „Nem“ — folytatta, még mindig a vitéz szobra felé fordulva, — nem hiszem, hogy neheztelnék rád, hogy vetélytársam vagy... ellenkezőleg, bámulak, mint a türelmesség, mint a nemesség s engedelkenység példányképét s én is nagylelkű akarok lenni. Mint katona, bizonyára te is szeretted inni, ne mondják, hogy szomjan hagytalak elveszni, míg mi magunk husz üveget ürítettünk ki... ime igyál!

S ezt mondván, a szobor ajkához tartotta a serleget, megnevedesítette azt a serlegben levő itallal, aztán a maradékot az arcába öntötte és harsogó kacajra fakadt, mikor látta, hogy a bor nagy cseppekben foly le a vitéz szakálláról a sarkára.

— „Kapitány!“ — kiáltott néhány bajtárs ingerkedő hangon, — „gondold meg, mit cselekszel... Ne feledd, hogy a tréfa az ilyen köznépséggel gyakran keserű... Gondolj csak

Lipót, Jovanovits Miklós, Kovács Ágoston, Keresztes Aladár, Klacsó Károly, Kovács Péter, Lindhof János, Löwy Ignác, Lucsics Miklós, Machalek János, Manojlovits Miklós, Mangold Hermann, Marinkov Pál, Mayer Rezső, Mencer Lipót, Milityev György, Nasztics Pál, Opolcer Lajos, Pánits Mladen dr., Risztics Pál, Rósa Ignác, Steinitzer Géza, Schilesz Lajos, Szabasián János, Steckhard Ferencz, Szávits Sándor, Szekulits Vazul, Tarnay Ferencz, Végh Károly, Végh Lajos dr., Vukovits István, Wolfinger Viktor.

1. A pénzügyi bizottság jelentése a villa mos világítás számára szükséges kölcsön tárgyában a fővárosi pénztintézetekkel megejtett tárgyalások eredményéről s erre vonatkozó véleményes javaslata. — A közgyűlés egyhangulag elhatározza a 230000 forintos 4.85% annuitási kölcsönt, mely 50 év alatt felmondás nélkül fizetendő kölcsönt a magyar jelzálog- és hitelbanktól veszi fel.

2. Ugyanannak véleményes javaslata az 1894. évi számadások egyes rovatainál mutatkozó több bevétel és megtakarítás hitel átruházata címén való felhasználására és 1894. évi pótköltségvetés megállapítása iránt. — Az állandó választmány javaslatához képest az 1894. évi számadások egyes rovatainál mutatkozó több bevétel és megtakarítás hitel átruházása címén felhasználtatott, az 1894. évi pótköltségvetés pedig megállapítani olyképp, hogy a földadóra 1%, a belrendőrségi kiadásokra pedig 3% vettetik ki.

3. A városi polgármester hivatalos jelentése több városi középület terveinek elkészítése iránt. — E tárgynál meglehetősen élénk vita fejlődött ki. Steinitzer indítványozza, hogy készítsesse el a város közönsége inkább az utólag felépítendő városháza terveit s azok küldésének a millenniumra. Kovács Ágoston nem fogadja el az állandó választmány által fenti célra felveendő 100 forint megszavazását, mert a meglévő városi épületek lerajzolására ez sok, a városháza terveire pedig kevés. Miután még Mencer Lipót megjegyzi, hogy a meglévő városi épületek terveinek lemásolása valami különös értékkel birni úgy sem fog, az állandó választmány javaslata elvetetett s a közgyűlés a felett napirendre tért.

4. Ugyanannak hivatalos jelentése a városi kórház számára megrendelt tárgyak után kereseti összeg kiutalványozása iránt. — Kiutaltatott.

5. Torontáli takarékos és hitelbank átirata, melylyel a városi szegényalap javára 25 frtnyi adományt tesz. — Köszönettel elfogadtatik.

6. Hivatalos jelentés a f. évi február havában megejtett pénztári rovincsolásról. — Tudomásul vétetik.

7. Hasonló jelentés a f. évi márczius havában megejtett pénztári rovincsolásról. — Tudomásul vétetik.

8. A városi számvivőség hivatalos előterjesztése Küdy Kálmán jutalomdíjban való részesítése tárgyában. — Küdy Kálmán részére 72 frt jutalomdíj szavaztatik meg.

9. Ozv. Lischka Jánosné kérvénye halotti negyed kiutalványozása iránt. — A halotti negyed kiutalványoztatik.

rá, mi történt az 5-ös huszárokkal a poblesi kolostorban... A kolostor harcosai — úgy mondják — egy éjjel fölemelték kardjaikat s kegyetlenül elbántak azokkal, akik asszal mulattak magukat, hogy szénnel bajszot festettek nekik.“

A fiatal emberek ezt az elbeszélést hangos nevetéssel fogadták, de a kapitány, ügyet sem vetve nevetésükre ugyanazon eszménél maradva, folytatta:

— „Hiszitek, neki adtam volna azt a bort, ha nem tudnám, hogy legalább azt valósággal megitta, ami a szájába folyt? Oh... nem! én nem hiszem úgy, mint ti, hogy ezek a szobrok egy darab márvány, melyben ép oly kevéssé van élet most, mint volt ama napon, amelyen a kőbányából kitörték. A művész, aki majdnem isteni életet lehel művébe s ha nem tudja is mozgási s járási képességgel felruházni, mégis valami megfoghatatlan, csodálatos életet lehel belé, életet, amiről nem tudok ugyan magamnak számot adni, de, amit érzek, — főleg, ha egy kicsit iszom.“

— „Pompás!“ — kiáltották a bajtársak — „igyál s folytasd!“

A tisztelet ivott s tekintetét donna Elvira szobrára tapasztva, folytatta fokozódó hévvel:

— „Nézétek őt, — nézétek a hölgyet!... Nem látjátok gyöngéd, átlászó arcán a tűző-muló pirt?... Nem olyan-e, minthe rózsaszínű fényfolyam áradna szét a vékony, kékes, finom alabastrom bőr alatt?... Kell még több bizonyíték?“

— „Igen, igen, úgy van,“ — mondá az egyik hallgató, — „bár husból és csontból való volna!“

— „Hus és csont!... Nyomor és enyészet!“ — kiáltott a kapitány. „En nem egy or-

10. Strasser Jakab kérvénye napi díjainak kiutalványozása iránt. — Kérvényező részére 25 frt tiszteletdíj szavaztatik meg. Egyidejűleg a közgyűlés jegyzőkönyvi közönetet szavaz a jövődeki üzletvezetőség ügykezelésének átvizsgálásánál közreműködött többi bizottsági tagoknak.

HIREK.

Tájékoztató.

Márczius 24. A játékosnőgyűlés közgyűlése.
Márczius 24. A tor. athl. klub házi viadala.
Május 16-19. Országos vásár.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— Balácsi József ünneplése. Hogy milyen szeretettel csüggy a főgymnasiai ifjuság szeretett igazgatóján, azt elégszer kimutatta már és valamint már annyiszor, úgy most is meggyőződünk, hogy mennyire rokonszenven a köztiszteltetben álló igazgatóval a nagykörönség is. Örökké vidám arcaival, jóságos, mégis szigorú tekintetével az első látásra meghódít mindenkit és míg társaséletünk szívesen látott kedves alakja, addig a tanuló ifjuság is valóságos gyermeki szeretettel környezi. Az ifjuság és városunk szeretetének érdekes nyilvánulása volt a tegnapi délután rendezett ünnepély, a melyen a felette diszes hölgyközönségen kívül megjelent városunk számtalan notabilitása és ott láttuk közéletünk sok jelesét is, a kik mindnyájan rokonszenvedésnek adtak kifejezést, a mikor az ünnepélyen megjelentek. Maga az ünnepély a következőképpen folyt le: Sardy Elemér VIII. o. t. előadta Smith S. „Mártha“ cz. operájából a „Fantaisie Brillante“ részletet avval a precíz játékkal, mely a fiatal műkődöt mindig kiténtette, majd ugyancsak Sardy E. VIII., Rippka I. VI., Sztojanovics V. VII. és Franz I. és Franz L. VII. o. tanulók hegedűn, violán, gordonkán és zongorán négy kézzel előadott magyar népdalokkal mulattatták a közönséget. Erdekes volt a harmadik pont, a „Béka hangverseny“, melyet a főgymnasium énekkara énekelt folytonos derűtséggel tartva a közönséget, közkívánatra meg kellett ismételnők. A gymnasiai zenekar eljátszotta Rossini „Semiramis“ operájának nyitányát. Tekintve a zenekar még nem tökéletes meneti képzettségű tagjait, a játék elég sikerültnek volt mondható. Ezután Grób Béla VIII. o. t. lépett a pódiumra és csinos üdvözlő beszédet intézett az ünnepéhez, majd ismét magyar népdalokat énekelt az énekkar. A Franz testvérek ügyesen játszották Bizet G. „Carmen“ cz. operájának nyitányát, mire Balácsi József igazgató emelkedett fel és mondott köszönetet először a közönségnek, a mely mindig kiténtette őt, és az ifjuságnak,

gían éreztem forró arcot s lángoló ajkakat; éreztem tüzet, amely mint a vulkán lávája rohan végig az ercken s forró gőze szédületbe ejti az agyat. Askor is mint most, vágytam valami után, ami, miként a tenger fuvalma, lehűtse égő homlokomat... jeget kell nyelnem s havat kell csókolnom... Havat, amelyet szelid fény festett meg, havat, melyet a nap arany sugarával behint... Egy asszonyt, olyan fehérret s olyan gyönyörűt, mint az a kisasszony, amely ábrándos szépségével eljábít s ajkát felnyitja, hogy felhevítsen... Ó!... igen egy csók... csak egy csók töled olthatja a tüzet, amely fölemeszté valómat.“

— „Kapitány!“ — kiáltott több tiszt, amint réveteg tekintettel s ingadozó léptekkel közeledett a szobor felé... „milyen örültséget akar ön elkövetni? Elég a tréfából, hagyja a holtakat békében!“

Az ifju nem hallotta barátai szavait, tántorogva, ahogy tudott, egészen a sirig haladt s közeledett a szoborhoz, de mikor karkját feléje nyujtotta, egyszerre az irtózat kiáltása töltötte be a templomot. Szeméből, szájából s orrából m-lött a vér s eltorzult arccal összeesett a sir előtt.

A tisztek némán s megdermedve állottak; egy lépést nem voltak képesek tenni, hogy se gitséget nyujtsanak neki.

Abban a szempillantásban, mikor bajtársuk égő ajkával donna Elvira ajkához akart közeledni, látták, hogy a mozdulatlan kőharcos fölemelte kezét s gránit lovagkeztüjével egy iszonyatos öklöcsapással a földre sujtotta.

biztosítva azt további atyai szeretetéről. Az ünnepi műsor utolsó száma Wagner F. „Disz-örsegen“ ez. indulója volt, melyet a főgymnasiuniumi zenekar adott elő. Evvel az ünnepély véget ért.

Már tegnap is nyugzó, élénk színt vett fel a város, de különösen fokozódott ez az élénkség ma, ünnepelven a Sándorokat és Józsefeket. A nagybecskerekai főgymnasiumban is vig az élet tegnap óta, a mikor dr. Kis Sándornak névnapját ünnepelték és a mely mulatság átnyult a mai napba, mikor folytatták Balássi József ünnepségével. Az igazgató egyébként ma délben ebédet adott, melyen részt vett városunk számos kitűnősége. Az ebéd hosszasan benyult a délutáni órákba. Szellemes fölköszöntésekben persze nem volt hiány.

— Nyilvános köszönet. A nagybecskerekai kereskedő ifjak egylete által e hónap 15-én rendezett ünnepélyen a következő felüfizetések folytak be: Rónay Jenő főispán 5 frt, Kurländer Imre 4 frt, dr. Kardos Samu 1 frt, dr. Brájer Lajos 1 frt, dr. Végh Lajos 1 frt, Kovács J. M. 1 frt, Krausz Adolf 1 frt, Zinsenheim Zsigmond 50 kr, Lang Károly 50 kr, Grünfeld 50 kr, Polakovics 50 kr. A felüfizetéseikért az uton mond köszönetet az elnökség.

— Elhunyt szabadsághős. Földvári és bernáthfalvi Földváry Elek, pestmegyei, peterii nagybirtokos, ki 1849-ben mint tizenégy éves fiú, a magyar huszárokhöz állott volt, mint Temesvárról jelentik, ott meghalt. Az elhunyt unokaöccse, Földváry Elemér képviselő, kamarás, Temesvárra érkezett, hogy a halottnak Peterire szállítása iránt intézkedjék. A halálozás a Földváry, Damaszkio, Dadányi, b. Marshall stb. családot ejti gyásba.

— Állami anyakönyvek Krassó Szörény megyében. Krassó Szörény megye közigazgatási bizottsága a napokban határozott az állami anyakönyvvezetés ügyében. A bizottság fölül állította fel, az anyakönyvi kerületeknek körjegyzőség s illetve községjegyzőség szerinti csoportosítását. Tervbe van véve 107 kerület; ebből 80 kerületben helyettes anyakönyvvezető nem volna, 27-ben volna; ez intézkedések következménye 80 kerületben segédjegyzői állás szervezése lenne, fejenként 500 forinttal. Az összes költség, mit állami hozzájárulás fedezne, 24,900 frt. Anyakönyvvezetői tisztre tanítók is jelöltettek.

— A délvideki földművelők gazdasági egyesülete tegnap tartotta meg Temesvárott harmadik rendes közgyűlést ötszáz tag jelenlétében. Az évi jelentés kiemeli, hogy már 4500 tagja van az egyesületnek, mely 115 községben 73 szervezett főkegyesülettel rendelkezik több mint 100,000 hold földet képviselőnek, mintegy 30 millió értékben; hogy az egyesületi funóvelde Szegeden szépen virágnak, a gazdasági bank fényesen működik. A 44 főkegyesületben 1500 fiatal ember vett részt a gazdasági téli előadásokon. A becsületes, kitartó cselédek díjazása a községekben kitűnő hatással volt. A millenniumi kiállítás az egyesület, mint külön csoport fog résztvenni és emlékkönyvben fogja az itteni gazdasági egyesületet ismertetni. Rendes azonkívül tanulmányi kirándulást Mezőhegyesre és Fehértemplomra. Elhatározta továbbá, hogy tejesarnokot és életjáradéksszövetkezetet létesít, telepítéseket szervez, az országos gazdasági kongresszuson részt vesz, a cukorrepátermelést és lótenyésztési szövetkezetet pártolja, a vízszabályozási és tűzrendészeti ügyekben közbenjár. Kádár Antal, az egyesületnek volt pénztárnoka, kit rendetlen pénzkezelés miatt az elnökség felfüggesztett, a közgyűlésen zavart akart előidézni, de általános rezszentust keltett és csak az igazgatóság közbelépése mentette meg attól, hogy közóhajra ki nem zárták az egyesületből.

— Vérengző rablók a zeneestélyen. Milánóban az írők- és művészek köre csütörtökön zene- és szavaiati-estélyt rendezett, melyet váratlanul husz álarozos rabló riasztott szét. A berohanó álarozosok rátámadtak a mulató közönségre és több embert össze-vissza sebesítettek. Treiance igazgatót agyonszúrták. A segélykiáltásokra a rendőrök benyomultak a terembe, de akkora már a rablók elmenekültek, ötöt azonban mégis sikerült elfogni. Mind az öt a „La Teppa“ név alatt ismert haramia-bandához tartozik.

— Női posta-kézbesítők. Erdekes kísérletet tétetett Temesvárott a kereskedelemügyi miniszter a nőknek a postai kézbesítési szolgáltatnál való alkalmaztatása iránt. Körülbelül három hónapja ugyanis, hogy a temesvári kézbesítő posta- és távirat-hivatal hírlapok és nyomtatva-

nyoknak kézbesítésére hat nőt alkalmaz, még pedig állítólag igen jó sikerrel, a mennyiben ez által a telek jóval hamarabb jutnak hírlapjaik birtokába, mint annak előtte, a mikor levélhordók végezték a hírlapkézbesítést is.

— Elhunyt képviselő. Tapolcáról írják, hogy Csigó Pál, a tapolczi kerület szabad elvűpárti képviselője szívvelhűdéssel meghalt. Csigó 1834-ben született, sokáig megyei tiszttal is volt. Képszt rokonszenves ember volt, a kinek hirtelen elhunytja őszinte részvételt kelt.

— Walzel Kamillo. A bécsi színész- és irodalmi körök egyik leghíresebb és legrokonszenvesebb alakja, Walzel Kamillo meghalt Lindau „A másik“ ez. darabjának premierjén mé, jelen volt, de meghült és rövid szenvedés után elhunyt; 68 éves kort ért el. Zell néven több librettót írt.

— A német centumpárt gyásza. Mint Berlinből írják, ott tegnap Schorlemmer-Alszt Burghard báró, a centumpárt vezére 70 éves korában meghalt. Schorlemmer Alszt báró 1825-ben született. Szülei katonát akartak belőle nevelni, beadták tehát egy katonaiskolába, amelyet husz éves korában végzett el. Schorlemmer-Alszt ekkor utazásokra indult. Mikor utazásairól megjött, nem lépett be a hadseregbe, hanem apja birtokában gazdálkodni kezdett. 1870-ben képviselőnek választották meg, tisztségéről azonban 1885-ben lemondott, mert a gazdasági kérdésekben nem értett pártjával egyet.

— Egy szép asszony tragédiája. Budapestról írják: Megrendítő szerencsétlenség érte Royko János vasuti hivatalnok nejét. Andrassy-ut 83. szám alatti lakásának fürdőszobájában ruhája az izzó kályhától tüzet fogott és csakhamar lángba borult. A szegény asszonynak első gondolata az volt, hogy a fürdőkádba ugrik, de ez forró vízzel volt tele. Kirohant tehát a konyhába, de ott nem volt senki, ki segélyére lehetett volna. Ekkorra már ugy össze volt égve egész testében, hogy alig volt képes kivászroggni a folyosóra, hová kiérve irtózatossá fájdalmában ájultan esett össze. A házbeliiek azonnal a mentőkért telefonáltak, kik a súlyosan összeégett nőt a budai vöröskereszt-kórházba szállították, hol pénteken iszonyu kínok között meghalt a boldogtalan fiatal asszony. Tegnap temették a szerencsétlen asszonyt nagy számu rokonság és az ismerősök őszinte részvéte mellett.

— Hadapródok lázadása. Rio de Janeiróból érkezett távirat szerint, az ottani katonai iskolában, tegnap zavargás volt, melyet az előhívott katonaság csakhamar elnyomott. Az iskolát, melyben körülbelül 800 hadapród van, május havaig bezárták. A zavargás állítólag a kormány ellen szőtt politikai cselészövények következménye.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése márczius 19-én.)

Budapest, márczius 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ülés elején elnök bejelenti Csigó Pál képviselő halálát, amely fölött azután részvétét fejezte ki a Ház.

Ezután Perczel Dezső belügyminiszter felelt Hortoványi tegnapi interpellációjára. Felolvassa a nyitrai alispánhoz a szolgabíráktól beérkezett jelentéseket. A katonaságot különösen a néppárt terrorizmusa tette szükségessé. Törvénytelenségekről semmi panaszt nem kapott.

Hortoványi József felolvassa az alispán falragaszát, amelyben az óvintézkedéseket megteszi.

A Ház ezután a belügyminiszter válaszáat tudomásul vette.

A püspöki konferencia

Budapest, márczius 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ma tartották meg a püspöki konferenciát, amelyen a főpapégnak a főrendiházban legközelebb tárgyalás alá kerülő két reformjavaslattal szemben követendő magatartását beszéltek meg.

Helyőrség és sajtó.

Budapest, márcz. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Madridból telegrafálják, hogy Sagasta a szerkesztőségnek a

tisztek ellenében való védelmére fegyveres rendőrséget rendelt ki.

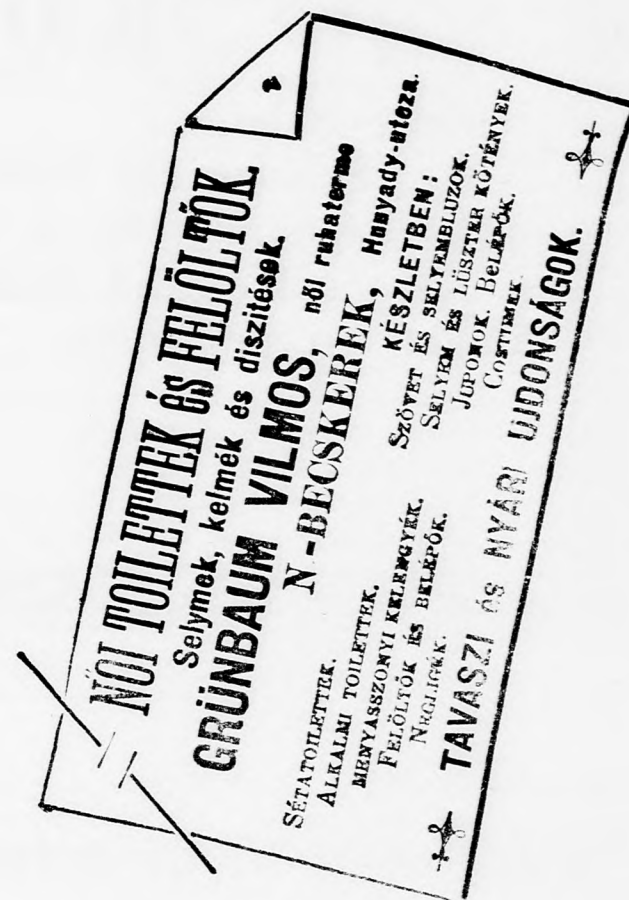
A biborosok kongregációja.

Budapest, márczius 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Rómából telegrafálják: A kardinálisok kongregációja elhatározta, hogy a pápának ajánlani fogja, miszerint a keresztény-szocialista párt ellen határozottan foglaljon állást.

A karwini bányakatasztrófa.

Budapest, márczius 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják, hogy a reichsrathban holnap interpellálni fognak a karwini bányakatasztrófa miatt.

Nyiltér.*

* Az e rovattal közölttekkért nem vállal felelősséget a szerk.

Felolvas szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.
Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

Hirdetések.

Ill még soha nem volt!

A világhírű

gondolat olvasó

rövid időre ideérkezett.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy keresztül utazásomban itt néhány napig időzni fogok és tudományommal nevet, kort, gondolatot, foglalkozást, multat és jövőt mindenkinek mondom.

Csak még szerdái!

Senkise mulassza el.

Mivel tudományommal Európa legnagyobb városaiban, úgy Budapesten, Pozsonyban, Temesvárott, Kassán és Verseczen, is mindenütt a legnagyobb csodálkozást és elismerést arattam, remélem, hogy a helybeli n. é. közönség a végből, hogy

meggyőződjék,

szíves látogatásával megtisztelni fog.

Lakásom:

Gabonater, Obrat-féle ház, 9. szám, az udvarban.

Társalgási idő: reggel 8-12 óráig.
d. u. 1-7 óráig.

(192-x.8)

Kiváló tisztelettel

Peán J. B.

SCHNEIDER LAJOS

könyvkötészet

Nagybecskereken.

Van szerenczém a helybeli és vidéki n. é. közönségnek tudomásul adni, hogy helyben, Váraljai-utca 844. sz. Khün-féle házban, az ev. templommal szemben, a mai kor igényeinek megfelelően és a legujabb szerkezetű gépekkel felszerelt

könyvkötészetet

rendeztem be.

Számos évi tapasztalataim folytán azon helyzetben vagyok, hogy minden e szakmába vágó munkát, u. m. hivatalos-, üzleti-, iskolai-, egyleti- és magán-könyvek kötéseit, továbbá mindennemű diszmunkákat, izlésesen és tartósan, rövid idő alatt és legjutányosabb áron elvégezhetem.

Tisztelettel
Schneider Lajos,
könyvkötő.

(209—2.2)

1809. szám. kig. 1895.

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye antalfalvi járásába bekebelezett Idvor községben megüresedett segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek s ezen állásnak választás utján leendő betöltésére 1895. évi április hó 9-ikének d. e. 10 óráját kitűzöm.

Felbivom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a segédjegyzők alkalmazásáról szóló megyei szabályrendelet 5. §. jelzett elméleti képesítést az eddigi gyakorlatot és erkölcsi magaviseletet igazoló okmányokkal kellőleg felszerelt pályázati kérelmüket 1895. évi április hó 8-ig hozzám nyujtsák be.

A jelzett segédjegyzői állás javadalmazása évi 480 frt fizetés és 48 frt évi lakbér.

Antalfalván, 1895. évi március hó 10-én.

Fóris,
h. főszolgabíró.

(220—3.3)

Nagybecskereken Gradulicza városrészben a „Garay“ és „Szerb-Zárda“-utca sarkán a szerbtemplom és iskolák mellett, jó helyen és jó forgalmu

szatócsüzlet,

olcsó házbérrel és dohánytözsdevel összekötve, más vállalat miatt 1895. évi május hó 1-ére szabadkézből kedvező feltételek mellett és nagyon olcsón, áruval együtt eladó, Bővebbi felvilágosítást a tulajdonosnál az 1092. hsz. alatt a délutáni órákban nyerhető. Megjegyeztetik, hogy átvenni kívánczók már e hó folyamán jelentkezni sziveskedjenek, miután a lakás kibérlési ideje miatt rendezkedni lehessen.

Nagybecskerek, 1895. március 14.

(221—3.2)

Ambrózy Pál.

Telefon 35. szám.

Telefon 35. szám.

Kurländer Imre

Nagy-Becskerek, Korona-utca 585. szám, a gőzmalommal szemben.

Legjobb minőségű

száraz tűzifa.

Szagtalan valódi

POROSZ KÖSZÉN

a Wildensteinsegen-Richterhof-féle bányából hőtartalom és minőségre nézve a szárazföld minden egyéb kőszénét felülmúlja. (8—34.31)

Uj sörraktár.

Uj sörraktár.

A pilseni versenytársa.

Értesitem úgy a t. vendéglősöket, valamint a t. magánfogyasztókat, hogy a nevezetes

nagy-szent-miklósi

serfőzde-részvénytársaság

készítményeinek eladását Nagybecskerek és vidékére átvettem és úgy hordókban, mint üvegekben

Jenő főherczeg-utca 9. szám alatt,

a nagy hid mellett állandó raktárt tartok.

A sör minőségére és ízére nézve szakértők véleménye szerint bátran állítható, hogy bármely belföldi gyártmánnyal kiállja a versenyt, sőt az utolérhetetlen pilseni sörhöz hasonló, miről próbamegrendelésnél meggyőződhetnek.

Szives pártfogásukat kérve, kiváló tisztelettel

(179—10.9)

Bröder Ignác, Jenő főherczeg-utca 9. sz.

Megrendeléseket felvesz SONNENFELD EMIL szállító Hunyady-utca.

Uj sörraktár.